

Індексація доходів населення є складовою заробітної плати, тому її невиплата вважається порушенням законодавства про працю.

Індексація грошових доходів населення – це законодавчо встановлений механізм підвищення грошових доходів населення, який дозволяє частково або повністю відшкодовувати подорожчання споживчих товарів і послуг.

Звертаємо увагу, що відповідно до *статті 18 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05 жовтня 2000 року 2017-III (далі – Закон 2017),* індексація доходів населення є державною соціальною гарантією.

Заробітна плата підлягає індексації відповідно до *частини п'ятої статті 95 Кодексу законів*

про працю України (далі - КЗпП) та *статті 33 Закону України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР (далі – Закон № 108).*

Відповідно до *пункту 4 Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1078*, оплата праці, у т. ч. працюючим пенсіонерам, індексується у межах прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб.

Статтею 4 Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» від 03 липня 1991 року № 1282-XII визначено, що індексація грошових доходів населення проводиться в разі, коли величина індексу споживчих цін перевищила поріг індексації, який установлюється в розмірі 103%.

Індексацію зобов'язані проводити всі роботодавці незалежно від форми власності *(стаття 19 Закону № 2017).*

Норми та гарантії в оплаті праці, встановлені *КЗпП* та *частиною першою статті 12 Закону № 108,* є мінімальними державними гарантіями в оплаті праці. До них належить й індексація заробітної плати.
Невиконання роботодавцем обов'язку щодо індексації заробітної плати є недотриманням мінімальних гарантій в оплаті праці.

Юридичні та фізичні особи – підприємці, які використовують найману працю, згідно зі *статтею 265 КЗпП*
несуть фінансову відповідальність у розмірі: 10 мінімальних заробітних плат (на сьогодні – 41730 грн) за недотримання мінімальних гарантій в оплаті праці за кожного працівника, стосовного якого допущено порушення. Фінансові санкції до роботодавця за ненарахування індексації застосовують органи Держпраці.

Крім того, за ненарахування, несвоєчасне проведення, проведення з порушенням Порядку індексації зарплати передбачена адміністративна відповідальність *за статтею 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - КУпАП).*
Органи Держпраці складають протоколи про таке правопорушення

(стаття 255 КУпАП).
Розглядаються ці справи виключно судом
(стаття 221 КУпАП).

Адміністративне стягнення за таке порушення законодавства становить:

- від 30 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ) – від 510 до 1700 грн *(частина перша статті 41 КУпАП);*

- від 100 до 300 НМДГ – від 1700 до 5100 грн – за скоєні особою повторно протягом року порушення після притягнення до адміністративної відповідальності або стосовно неповнолітнього працівника, вагітної жінки, одинокого батька, матері або особи, яка їх замінює, що виховують дитину до 14 років або дитину з інвалідністю *(частина друга статті 41 КУпАП).*

Відповідні штрафи накладаються на посадових осіб підприємства (як правило, на директора, головного бухгалтера) або на роботодавця-підприємця.

За матеріалами ГУ Держпраці у Луганській області